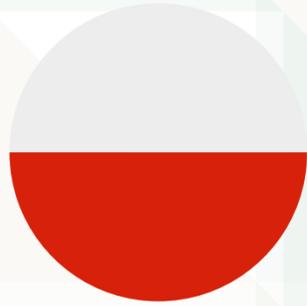

Enska - English

Pólska - Polski

Spænska - Español

Filippseyska - Filipino

Arabíska - عَرَبِيّ

Rússneska - Русский

Kúrdíska - كوردی

Farsi - فارسی

Tyllidagar

Útskýringar á íslenskum
hátíðisdögum og siðum

Paliwanag sa mga Espesyal na
Araw at Kaugalian

Úkraínska - Українська

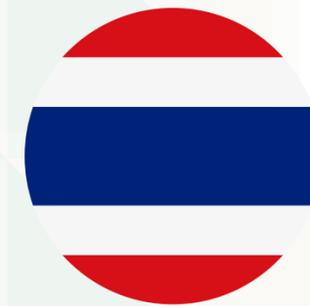
Víetnamska - Tiếng Việt

Litháíska - Lietuviškai

Albanska - Shqip

Tælenska - ภาษาไทย

Portúgalska - português

Rúmenska - Română

Þorrablót

Þorrablót var hátíð á öldum áður þegar Íslendingar blótuðu Þór sem var guð í norrænni ásatrú. Nú til dags fagna Íslendingar þorrablóti á sama tíma til að fagna þorramánuði sem áður var á dagatali Íslendinga. Í gamla daga var árinu skipt í tvær árstíðir, sumar og vetur. Þorri var fjórði mánuður vetrar og var frá 19.-25. janúar til 18.-24. febrúar. Fyrsti dagur þorra var bóndadagur. Íslendingur halda þorrann hátíðlegan með því að borða hefðbundinn vetrarmat sem var það eina sem var í boði yfir vetrartímam. Maturinn var yfirleitt fiskur og kjöt sem var geymt í salti og sýru. Í dag fagna Íslendingar þorranum með mikilli skemmtun þar sem sungið er og dansað og snæddur matur sem mörgum finnst ógeðfelldur. Þar má nefna blóðmör og lifrarpylsu sem saman er kallað slátur, sviðnir kindahauser (svið), kæsturhákarl og súrir hrútspungar. Annar eðlilegri matur er rúgbrauð sem áður var bakað við jarðhita, skyr, hangikjöt og harðfiskur með smjöri.

Þorrablót ang tawag sa nakagawiang pagdiriwang kung saan may inihahandog na sakripisyo para kay Þór, isa sa mga diyos ayon sa Nordikong paniniwalang Æsir o Ásatrú. Sa kasalukuyan ay ipinagdiriwang ng mga Icelander ang Þorrablót sa mismong araw na ito para igunita ang buwan ng Þorri, alinsunod sa sinaunang kalendaryo ng bansa. Noong unang panahon ay nahahati ang taon sa dalawang kapanahunan, tag-init at taglamig. Ang Þorri ay ang ika-apat na buwan sa kapanahunan ng taglamig, at tinatayang mula ika 19-25 ng Enero hanggang sa ika 18-24 ng Pebrero. Ang unang araw nito ay ang bóndadagur o Araw ng mga Asawang Lalaki. Ipinagdiriwang ang Þorrablót sa pamamagitan ng paghahanda ng karaniwang pagkaing pang-taglamig na noon ay natatanging pagkain ng mga tao sa kapanahunang ito. Karaniwang nagbuburo ng mga isda at karne gamit ang asin at pampreserbang suwero. Masayang pagdiriwang ito na may kasamang kantahan, sayawan at kainan. Para sa ilan ay hindi kanais-nais ang mga pagkaing handa sa pagdiriwang na ito ngunit sama-samang pinagsasaluhan ang tradisyonal na pagkain tulad ng dinuguang tupa (blóðmör), longganisang karne ng tupa (lifrapylsa), pinakuluang ulo ng tupa, atsara o burong karne ng pating, at burong bayag ng tupa (hrútspungur). Ang iba pang mas tipikal na handa ay tinapay na senteno (rugbrauð), skyr, pinausukang karne ng tupa (hangikjöt), Icelandic na daing (harðfiskur) na may mantekilya.

Bóndadagurinn

Fyrsti dagur mánaðarins þorra í gamla norræna tímatalinu er nefndur bóndadagur. Hann er alltaf á föstudegi í 13. viku vetrar. Sú hefð hefur skapast er að konur gefi bónda sínum blóm eða smágjöf á þessum degi.

Ang unang araw sa buwan ng Þorri ayon sa sinaunang kalendaryong Nordiko ay tinatawag na bondadagur o Araw ng mga Hasyendero o di kaya ay Araw ng mga Asawang Lalaki. Karaniwang may isang hasyenderong nagmamay-ari ng bukid sa Iceland noong unang panahon. Ang araw na ito ay nakataon sa unang Biyernes ng ika-13 linggo sa kapanahunan ng taglamig. Ngayon ay nakagawian ng mga kababaihan na bigyan ng bulaklak ang mga kalalakihan o kanilang asawang lalaki sa araw na ito, hindi lamang ang mga 'hasyendero'.

Konudagurinn

Konudagur er fyrsti dagur mánaðarins góu í gamla norræna tímatalinu sem er sunnudagurinn í 18. viku vetrar á milli 18. – 24. febrúar. Sú hefð er að menn gefi konum blóm í tilefni konudagsins.

Ang unang araw ng buwan ng Góí ayon sa sinaunang kalendaryong Nordiko ay ang konudagur o Araw ng asawang babae na nakataon sa ikalabing-walong linggo sa kapanahunan ng taglamig, mula ika-18-24 ng Pebrero. Kaugaliang bigyan ng mga bulaklak ang mga asawang babae para igunita ang araw na ito at ngayon ay binibigyan din ng bulaklak ang mga anak at iba pang kamag-anak na babae.

Bolludagurinn

Á Íslandi hefur tíðkast að borða bollur sem eru annað hvort vatnsdeigsbollur eða gerbollur fylltar með allskyns rjóma og sultu.

Rík hefð var fyrir því að föndraðir voru bolluvendir, oftast úr litríkum pappírsræmum sem límdu eru á prik. Börn flengdu svo foreldra sína með vendinum og hrópuðu; Bolla! Bolla! Bolla!

Kung sa Pilipinas ay ginagawang palaman sa monay ang sorbetes, sa Iceland naman ay ginagawang palaman ang krema at minatamis na marmelada sa monay na gawa sa masang may tubig o vatnsdeigsbollur. May nakatalagang araw para sa paggawa at pagbenta ng mga bollur na ito sa mga panaderya. Gumagawa din ng makukulay na bolluvendir o patpat na may nakadikit na iba't-ibang makukulay na papel. Ito ay ginagamit pang-tapik sa magulang habang isinisigaw ang Bolla! Bolla! Bolla!

Sprengidagurinn
Á þessum degi tíðkast á
flestum heimilum á
Íslandi að elda réttinn
„Saltkjöt og baunir“.

Pagkatapos ng
bolludagur ay
sprengidagur o Araw ng
Pasabog. Nakagawian ng
mga tao ang pagluto at
pagkain ng inasinang
karne ng tupa at dilaw
na gisantes (saltkjöt og
baunir). Ayon sa
tradisyong konektado sa
relihiyon, maraming
kinakain sa araw na ito
bilang paghahanda sa
pag-aayuno sa panahon
ng Kuwaresma.

Öskudagurinn

Á þessum degi er hefð fyrir því að börn klæði sig í grímubúning og syngi fyrir fólk og fái að launum sælgæti. Að hengja öskupoka á fólk tíðkast á Íslandi og var lyklatríðið að koma pokunum fyrir svo að fórnarlambið tæki ekki eftir því.

Ang araw na ito ay karaniwang ipinagdiriwang ng mga bata sa pamamagitan ng iba't-ibang makukulay at malikhaing kasuotan, at kadalasang makatatanggap sila ng mga kendi at minatamis pagkatapos nilang kumanta sa mga tindahan. Nakagawian din noon na palihim na nagsasabit ng maliliit na bag o sisidlan sa mga tao nang hindi nila namamalayan.

Páskar

Páskahátíðin tengist kristinni trú. Síðasti sunnudagur fyrir páska nefnist pálmasunnudagur. Fimmtudagur fyrir páska heitir skírdagur og daginn eftir er föstudagurinn langi en þá er frídagur. Páskadagur er sunnudagur og þá borða börn súkkulaði sem kallast páskaegg.

Isa ito sa mga pagdiriwang ng mga Kristiyano para igunita ang kamatayan at muling pagkabuhay ni Hesus. Ang mga opisyal na araw na libre ay ang sumusunod: pinakahuling Linggo bago ang Semana Santa na ang tawag ay Linggo ng Palaspas, Huwebes Santo, Biyernes Santo, Linggo ng Pagkabuhay at Lunes pagkatapos nito. Kaugalian ng mga bata dito sa bansa ang ipagdiwang ang Linggo ng Pagkabuhay ni Hesus sa pamamagitan ng pagkain ng tsokolateng itlog o páskaegg.

Sumardagurinn fyrsti

Sumardagurinn fyrsti er fyrsti dagur hörpu, sem er fyrstur af sex sumarmánuðum í gamla norræna tímatalinu. Sumardaginn fyrsta ber alltaf upp á fimmtudag á tímabilinu 19. – 25. apríl. Samkvæmt íslenskri þjóðtrú boðar það gott sumar ef sumar og vetur frjósa saman. Á undanfórnum árum hefur færst í vöxt að bæjarfélög haldi ýmiss konar hátíðir fyrir börn og fjölskyldur þeirra á þessum degi.

Ito ang unang araw ng sinaunang buwan ng Harpa, na siyang una sa anim na buwan ng kapanahunan ng tag-init sa sinaunang kalendaryong Nordiko. Ang araw na ito ay palaging nakataon sa Huwebes mula ika 19-25 ng Abril. Ayon sa sinaunang paniniwala ng Iceland, kapag nanigas sa lamig sa bisperas ng unang araw ng tag-init, ay indikasyon ito ng magandang kapanahunan ng tag-init. May iba't-ibang paraan ng pagdiriwang ang mga bayan at lungsod para igunita ang araw na ito.

Sjómannadagurinn

Sjómannadagurinn er fyrsti sunnudagurinn í júní ár hvert. Hann er hátíðisdagur allra sjómanna. Flest bæjarfélög halda upp á þennan dag með einhvers konar skemmtidagskrá við höfnina.

Ipinagdiriwang ang Araw ng mga Mandaragat sa unang Linggo ng Hunyo kada taon. Ipinagdiriwang ang lahat ng mga mandaragat. Halos lahat ng mga bayan ay may selebrasyon para sa araw na ito na kadalasan ay nasa may pantalan o daungan ng mga barko.

17. júní

Íslenski þjóðarhátíðardagurinn er haldinn hátíðlegur 17.júní ár hvert. Það er fæðingardagur Jóns Sigurðssonar og almennur frídagur. Á 17. júní er fjölbreytt hátíðardagskrá til að minnast Lýðveldi Íslands þann 17. júní 1944.

Ang Araw ng Kalayaan ay ipinagdiriwang sa ika-17 ng Hunyo bawat taon. Ito ang araw ng kapanganakan ni Jón Sigurðsson, ang siyang pangunahing pigura sa kilusan para sa kasarinlan ng Iceland sa ika-19 na siglo mula sa bansang Denmark.

Verzlunarmannahelgi

Frídagur verzlunarmanna er fyrsti mánudagur í ágústmánuði. Hann myndar þriggja daga helgi sem kölluð er verzlunarmannahelgi. Frídagur verzlunarmanna var upphaflega bara fyrir verzlunarmenn en þessi þriggja daga helgi varð mjög vinsæl sem almenn ferðahelgi og mánudagurinn er nú lögboðinn frídagur. Helgin er ein mesta ferðahelgi ársins og fjölbreyttar útihátíðir eru haldnar víða um landið.

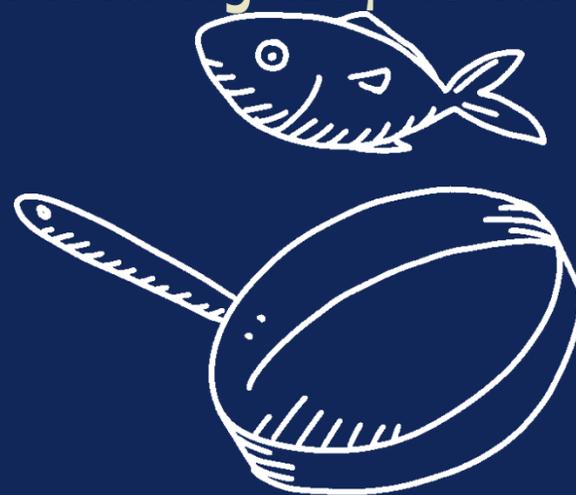
Ang pagdiriwang ng Verzlunarmannahelgi ay isa sa mga opisyal na araw at walang pasok. Taon-taon ay iginugunita ang lahat ng mga nag-hahanapbuhay sa industriya ng komersiyo at ito ay ipinagdiriwang sa unang katapusan ng linggo sa buwan ng Agosto. Tatlong araw na selebrasyon ito, mula Sabado hanggang Lunes, at kadalasan ay sarado ang lahat ng mga tindahan. Kapag Verzlunarmannahelgi ay maraming kasiyahan at mga konsiyerto sa mga bayan ng buong bansa.

Þorláksmessa

Þorláksmessa er þann 23. desember. Hún er kennd við Þorlák hinn helga Þorláksson biskup í Skálholti en hann lést þennan dag. Í dag er Þorláksmessa hluti af jólaundirbúningnum og þá borða margir kæsta skötu og lyktin af þorláksmessuskötunni finnst um allan bæ.

Iginaganap ang araw ni St. Þórlákur sa ika-23 ng Disyembre. Kadalasang kumakain ng skata o umaalingasaw na pagi upang simbolo ng pagtatapos ng pag-aayunong Kristiyano. Nagbubukas din nang mas matagal ang mga tindahan para sa mga mamimili. Para sa mga tao dito, simbolo din ito ng pagsisimula ng Kapaskuhan.

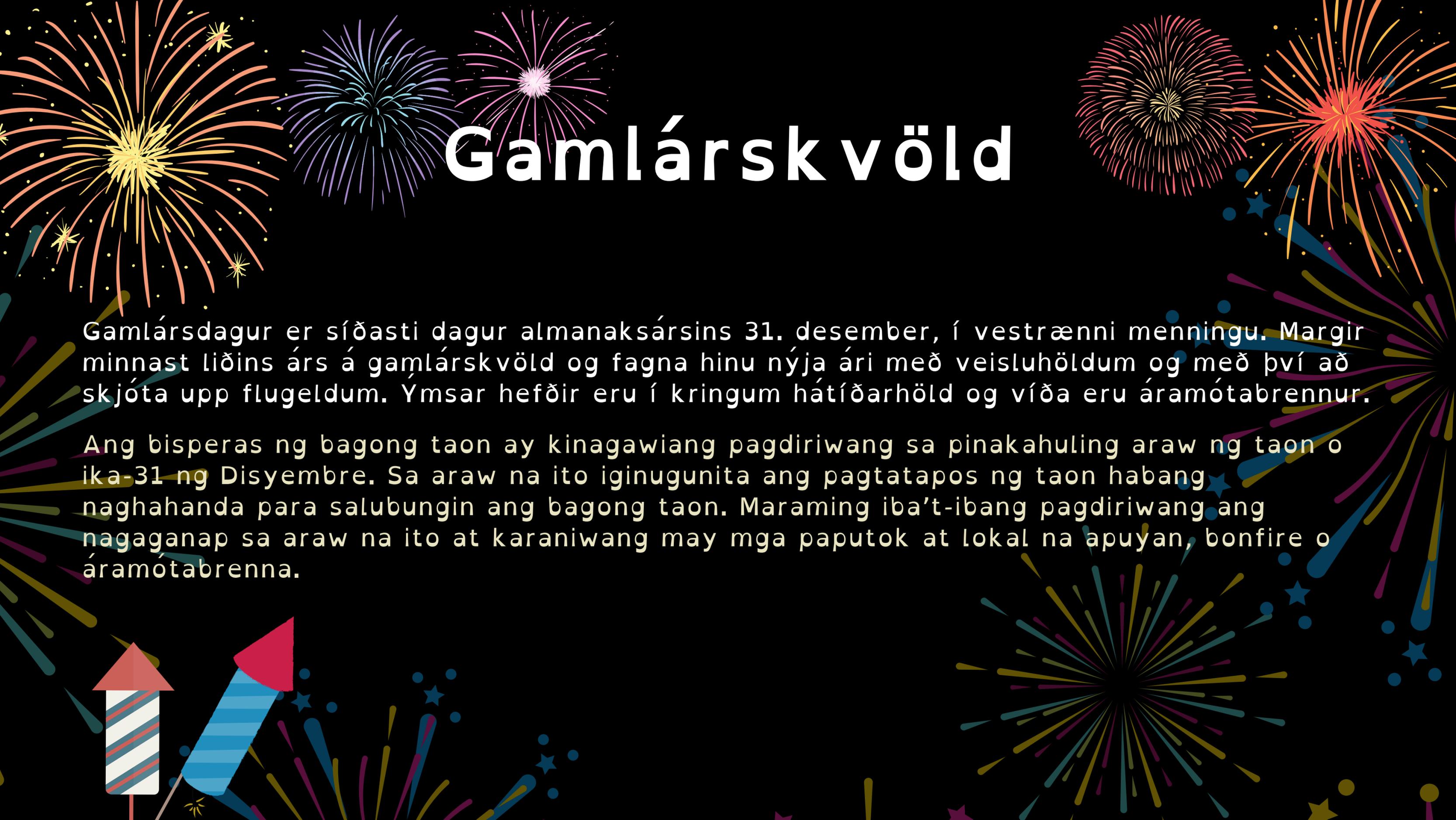

Jól

Jól eru haldin hátíðleg þann 24. desember. Jólin eru hringd inn klukkan sex á aðfangadagskvöld. Jólamaturn er oftast kjötmeti s.s. rjúpa, hangikjöt eða hamborgarahryggur ásamt meðlæti. Flestir verja aðfangadagskvöldi með fjölskyldunni og opna gjafir eftir jólamatinn. Jólaskreytingar eru áberandi á Íslandi og jólaljósin lýsa upp dimmasta skammdegið.

Ipinagdiriwang ang pasko on Noche Buena alas 6 ng gabi sa ika-24 ng Disyembre. Ang mga nakaugaliang inihahanda ay: ptarmigan (rjúpa) o karne ng isang uri ng ibon, inusukang karne ng tupa o ng baboy na may sari-saring side dish. Pormal na binubuksan ang mga regalo pagkatapos ng hapunan sa bisperas ng Pasko. Naglalagay ng makukulay na dekorasyon sa loob at labas ng bahay upang bigyang liwanag ang madilim na kapanahunan ng taglamig.

Gamlárskvöld

Gamlársdagur er síðasti dagur almanaksársins 31. desember, í vestrænni menningu. Margir minnst liðins árs á gamlárskvöld og fagna hinu nýja ári með veisluhöldum og með því að skjóta upp flugeldum. Ýmsar hefðir eru í kringum hátíðarhöld og víða eru áramótabrennur.

Ang bisperas ng bagong taon ay kinagawiang pagdiriwang sa pinakahuling araw ng taon o ika-31 ng Disyembre. Sa araw na ito iginugunita ang pagtatapos ng taon habang naghahanda para salubungin ang bagong taon. Maraming iba't-ibang pagdiriwang ang nagaganap sa araw na ito at karaniwang may mga paputok at lokal na apuyan, bonfire o áramótabrenna.

Þrettándinn

Lokadagur jóla er 6. janúar. Þá fer síðasti jólasveinninn aftur til fjalla og þar með lýkur jólinum. Á þrettándanum eru oft haldnar útiskemmtanir með brennu, dans og söng. Þar koma stundum fram álfar, tröll og jólasveinar. Fólk kemur saman við brennuna með kyndla, skýtur upp síðustu flugeldunum frá áramótum og syngur saman áramóta- og álfasöngva.

Ang huling araw ng pasko kung saan si Kertasníkir, ang huli sa labintatlong mahiwagang nilalang pampasko, ay muling magbabalik sa bundok. Ito ang marka ng pagtatapos ng Kapaskuhan. Iba't-ibang klase ang pagdiriwang tulad ng kasiyahan, sayawan, kantahan at apuyan. Naglalabasan daw ang mga duwende, troll, mahihiwagang nilalang pampasko at iba pa. Karaniwang may mga kwitis ang mga tao sa may apuyan, nagpapautok din ng mga natitirang paputok at nagkakantahan.

Menntastefna
Reykjavíkurborgar

